

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра конституційного, міжнародного та адміністративного права

Петровська Ірина Ігорівна

ФІНАНСОВЕ ПРАВО УКРАЇНИ

*методичні вказівки для практичних занять здобувачів освіти заочної форми
навчання*

Івано-Франківськ, 2024

ББК 67.301

ПЗ0

Рекомендовано до видання вченою радою навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол №__ від _____ року).

Рецензенти:

- завідувач кафедри конституційного, міжнародного та адміністративного права навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені В.Стефаника. к.ю.н., доцент

Розвадовський Володимир Іванович

- доцент кафедри трудового, аграрного та екологічного права Прикарпатського національного університету імені В.Стефаника. к.ю.н., доцент

Мороз Галина Василівна

ПЗ0 Петровська І.І. Фінансове право України: методичні вказівки для практичних занять здобувачів освіти заочної форми навчання. Івано-Франківськ: навчально-науковий юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2024. 19 с.

Посібник розроблений на основі освітньої програми «Право» з підготовки здобувачів освітнього ступеня бакалавр, призначений для підготовки до практичних занять з навчальної дисципліни «Фінансове право України», підготовки до здачі змістових модулів та екзамену.

В посібнику наведено навчальні та методичні матеріали з навчальної дисципліни «Фінансове право України», зокрема основні навчальні положення з питань, які виносяться на практичні заняття, література та нормативно-правові акти, завдання до семінарських занять, контрольні питання. Для полегшення опрацювання змісту курсу наведено методичні вказівки щодо підготовки.

Посібник призначений для студентів, аспірантів, викладачів.

ББК 67.9 (4Укр)

© Петровська І.І., 2024

© Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2024

ЗМІСТ

Вступ	3
Практичні заняття	
Тема 1. Фінансове право як галузь права. Фінанси і публічна фінансова діяльність	6
Тема 2. Правові основи фінансового контролю	7
Тема 7. Правове регулювання державних і місцевих доходів та видатків.....	8
Тема 12. Відповідальність за порушення фінансового законодавства	9
Використані та рекомендовані джерела	13

ВСТУП

Фінансове право України є самостійною галуззю єдиної правової системи держави, що складається з великої кількості норм, які послідовно розташовані в окремих інститутах, яка виокремилась з адміністративно-правових відносин та предметом регулювання якої є публічна фінансова діяльність.

Як і всі галузі права України, фінансове право поділяється на загальну й особливу частини. При цьому, загальна частина об'єднує норми, які закріплюють загальні принципи, правові форми і методи фінансової діяльності, правовий статус суб'єктів, а також норми, які регулюють відносини фінансового контролю. Особлива частина фінансового права включає певні групи правових норм, що регулюють однорідні фінансові відносини, об'єднані у самостійні інститути (зокрема, бюджетне, податкове право).

Фінансове право регулює широке коло суспільних відносин у сфері фінансової діяльності держави та органів місцевого самоврядування, що мають грошовий характер і безпосередньо пов'язані з формуванням, розподілом та використанням централізованих і децентралізованих публічних фондів коштів.

Сучасна фінансова політика держави провадиться в життя через фінансове законодавство та відображає політичні, правові та економічні процеси, які супроводжують процес становлення правової держави з ринковою економікою, а також адаптацію національного законодавства до міжнародних норм та стандартів.

Основними джерелами цієї галузі виступають наступні нормативні акти: Конституція України; Податковий кодекс України, Бюджетний кодекс України; Закони «Про банки і банківську діяльність», «Про Національний банк України»; «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», «Про цінні папери та фондовий ринок», «Про страхування», Лімська декларація про керівні принципи фінансового контролю, а також ряд інших національних та міжнародних актів.

Програму навчальної дисципліни «Фінансове право України» розроблено відповідно до навчального плану, з урахуванням співвідношення обсягу лекційного матеріалу, семінарських занять та самостійної роботи студентів. В основу вивчення студентами курсу покладено плани лекційних та семінарських (практичних) занять, які визначають коло теоретичних питань, обов'язкових для засвоєння, навчальну і спеціальну літературу, нормативні акти, а також контрольні запитання, тестові та практичні завдання, перелік питань, які виносяться на залік.

Дисципліна «Фінансове право України» має надзвичайно велике значення для підготовки фахівців, оскільки надає необхідні правові основи, без яких неможливе повноцінне засвоєння багатьох знань в галузі фінансової діяльності держави. Зокрема, це знання у сфері бюджетного регулювання, податкового, банківського, страхового законодавства, фінансового контролю, тощо. Тому дуже важливо допомогти студентам систематизувати основні загальнотеоретичні правові знання та положення нормативно-правових актів.

Також, важливою умовою успішного засвоєння студентами змісту основних інститутів фінансового права є не тільки ознайомлення з системою законодавства, а й формування навичок практичного опрацювання нормативних актів, дослідження динаміки їх зміни та оновлення.

Навчальна дисципліна «Фінансове право України» спрямована на формування у студентів фінансово-правового світогляду та відповідного мислення фінансово-правовими категоріями, закріплення необхідних юридичних знань з метою вирішення конкретних питань практичної діяльності щодо фінансової діяльності держави, органів місцевого самоврядування, забезпечення фінансової дисципліни та правопорядку.

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

- знати:
 - проблемні питання теорії, практики та законотворчості в сфері фінансових правовідносин;
 - діюче фінансове законодавство;
 - основні поняття і елементи правового механізму фінансової діяльності держави;
 - особливості правового регулювання окремих інститутів фінансового права.
- вміти:
 - порівнювати і аналізувати норми фінансового законодавства;
 - тлумачити і застосовувати чинне фінансове законодавство;
 - узагальнювати фінансово-правову практику та робити відповідні висновки;
 - давати юридичну кваліфікацію відносинам, що пов'язані з грошовими відносинами у сфері фінансової діяльності держави.

Завдання для семінарських занять з курсу «Фінансове право України» розроблено відповідно до програми та навчального плану дисципліни. Для опрацювання курсу важливо забезпечити правильну організацію як безпосереднього проведення семінарських занять, так і самостійної роботи студентів при підготовці до них. При цьому, основною метою є глибше, детальніше розуміння норм фінансового законодавства, їх теоретичного підґрунтя, системний аналіз механізмів реалізації, вміння тлумачити і застосовувати фінансово-правові приписи.

Кожна тема семінарського заняття розпочинається з теоретичного матеріалу, що містить узагальнену інформацію про основні положення даної теми, а також методичні поради до її вивчення, які коротко визначають особливості теми, допомагають обрати правильний підхід до її аналізу, визначити проблемні питання та систематизувати вивчення матеріалу. Крім того, до кожної теми пропонується перелік наукової літератури, ознайомлення з якою сприятиме правильному та ґрунтовному засвоєнню теми. Також, наводиться перелік нормативно-правових актів, які становлять необхідну законодавчу базу регулювання фінансових правовідносин.

До всіх тем семінарських занять подається перелік питань, які будуть розглядатися, а також контрольні питання, відповідь на які вимагає від студентів самостійно мислити в площині теми, яка ними вивчається. До ряду тем семінарських занять включені практичні завдання (тести, задачі), які передбачають юридичний аналіз відносин, кваліфікацію юридичних фактів, вирішення правових конфліктів, конкретних ситуацій. Для правильного виконання таких завдань, студентам необхідно, в першу чергу, проаналізувати коло відносин, які склалися, та вибрати правові норми, що підходять для врегулювання в даному випадку. Якщо від студентів вимагається здійснення правової кваліфікації, необхідно провести юридичну оцінку фактичних обставин справи шляхом віднесення конкретного

випадку до сфери дії певних юридичних норм. Відповідь на задачі, в яких пропонується розв'язати конкретну проблемну ситуацію, повинна бути обґрунтованою, з посиланням на норми законодавства.

При підготовці до практичних занять, студентам рекомендується робити певні нотатки чи розгорнуті плани відповіді по кожному питанню. Також, з врахуванням індивідуальних здібностей, слід у найбільш зручній формі підготувати відповіді на контрольні питання та практичні завдання. Зокрема, занотувати формулювання відповідей в зошиті, вказати номери статей, їх положення. При розв'язанні практичних завдань необхідно записувати відповіді на задачі, тести, правові висновки по справі, для того, щоб надати змогу викладачу оцінити рівень підготовки до заняття та засвоєння матеріалу.

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

ТЕМА 1. ФІНАНСОВЕ ПРАВО ЯК ГАЛУЗЬ ПРАВА. ФІНАНСИ І ПУБЛІЧНА ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №1

Для підготовки до заняття студенти мають звернути увагу на навчальні та методичні матеріали, додаткову літературу, яка наведена вкінці даного видання. Для засвоєння знань, вмінь та навичок фінансово-правової сфери варто ефективно організувати самостійну роботу, адже багато навчального матеріалу виносить на самостійне вивчення. Кожна тема має свої специфічні поняття, які потрібно знати. Оскільки дана тема семінарського заняття є вступною - без засвоєння її категорій неможливим буде подальше вивчення навчального курсу.

Питання для обговорення:

1. Поняття та види фінансів. Фінанси як історична, економічна та правова категорія.
2. Публічні фінанси та публічна фінансова діяльність.
3. Принципи та методи публічної фінансової діяльності.
4. Фінансова система держави.
5. Система фінансових органів держави.
6. Фінансова діяльність органів місцевого самоврядування.
7. Поняття та загальна характеристика фінансового права.
8. Предмет фінансового права.
9. Методи та джерела фінансового права.

Контрольні питання:

1. Що таке фінанси?
2. На які види поділяються фінанси? В чому відмінність між публічними та приватними фінансами?
3. З яких елементів складається фінансова система держави? Що впливає на формування фінансової системи?
4. Які основні напрямки фінансової діяльності держави?
5. Які суб'єкти відносяться до системи фінансових органів України?
6. Назвіть методи фінансової діяльності держави.
7. Перерахуйте методи фінансово-правового регулювання.
8. За допомогою яких методів держава (в особі її органів) може впливати на регулювання фінансової діяльності комунального підприємства?
9. Перерахуйте методи фінансово-правового регулювання.
10. Які відносини становлять предмет фінансового права?
11. Яке поняття є ширшим «фінансові відносини» чи «грошові відносини»?
12. Назвіть ознаки фінансово-правових норм.
13. З яких частин складається фінансово-правова норма?
14. Назвіть ознаки фінансово-правових відносин.
15. Що є змістом фінансово-правових відносин?
16. З яких частин складається система фінансового права?
17. З якими галузями права співвідноситься фінансове право?
18. За допомогою яких методів держава (в особі її органів) може впливати на регулювання фінансової діяльності комунального підприємства?

Практичні завдання:

1. На прикладі будь-якої конкретної норми податкового законодавства проаналізуйте її складові частини.

2. Проаналізуйте будь-яку (за вибором) статтю Бюджетного кодексу та визначте елементи її правових норм

3. Наведіть приклад норми, на підставі якої виникають, змінюються чи припиняються фінансово-правові відносини.

4. Визначте коло суб'єктів та об'єкт у наступних фінансових правовідносинах:

а) отримання виплати від Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності у зв'язку з народженням дитини;

б) сплата податку;

в) надання комерційному банку ліцензії.

5. Чи будуть регулюватись нормами фінансового права відносини щодо реєстрації приватного підприємства? Відповідь обґрунтуйте.

6. ТзОВ «Мальва» склало фінансовий план діяльності на рік, яким передбачило основні напрямки своєї діяльності.

Вкажіть 5 можливих напрямків діяльності підприємства. Чи будуть дані відносини предметом вивчення фінансового права? Якщо так – то в якій частині? Відповідь обґрунтуйте.

Рекомендовані джерела:

1-90

ТЕМА № 2. ПРАВОВІ ОСНОВИ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №2

У даній темі студентам пропонується ознайомитись з таким різновидом контролю як фінансовий контроль (аудит).

Інспекційна фінансова діяльність займає одне з провідних місць у фінансовій діяльності держави (предмет вивчення фінансового права).

Доцільно вивчити терміни: контроль, публічний контроль, державний контроль, муніципальний контроль, громадський контроль, фінансовий контроль, інспектування, фінансове інспектування, перевірка, ревізія, аудит, фінансовий моніторинг.

Для кращого засвоєння матеріалу варто зробити схеми видів фінансового контролю та методів фінансового контролю.

Питання для обговорення:

1. Поняття та види контролю. Контрольні відносини та правовідносини у системі управління.
2. Публічний контроль.
3. Поняття та зміст фінансового контролю (аудиту), інспектування, моніторингу.
4. Види фінансового контролю.
5. Методи фінансового контролю.
6. Податковий контроль.
7. Митний контроль.
8. Аудиторська діяльність. Державний аудит.

Контрольні питання:

1. Які функції виконує фінансовий контроль?
2. Чим відрізняється фінансовий контроль від фінансового інспектування?

3. Які види фінансового контролю за суб'єктами їх проведення Ви знаєте?
4. Що таке відомчий контроль?
5. Що таке перевірка? Ревізія? В чому відмінність між цими поняттями?
6. Назвіть види та терміни проведення податкових перевірок.
7. Ким та на які терміни можуть бути продовжені податкові перевірки?
8. Які особи можуть займатися аудиторською діяльністю в Україні?
9. Які фінансові операції підпадають під моніторинг?

Практичні завдання:

1. На державному підприємстві ХХХ в результаті проведення аудиту приватним аудитором згідно договору було виявлено порушення ведення бухгалтерського обліку.

Чи повинен аудитор звернутись у відповідні державні органи для притягнення юридичної особи до відповідальності? Якщо так, то куди саме? Як оформляються результати аудиторської перевірки?

2. Аудиторська фірма, здійснюючи за договором перевірку державного підприємства виявила порушення правил бухгалтерського обліку та ведення касових операцій. Чи повинен аудитор, який здійснював перевірку звернутись у відповідні органи? Яку відповідальність може нести державне підприємство за відповідну протиправну діяльність?

Рекомендовані джерела:

1-7, 14-16, 31-42, 59, 64, 66, 76-78.

ТЕМА 7. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДЕРЖАВНИХ І МІСЦЕВИХ ДОХОДІВ І ВИДАТКІВ

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №3

Для вивчення даної теми потрібно розглянути поняття доходної частини бюджету (державного, місцевого), поняття та види доходів, їх відображення у бюджеті, види податкових та неподаткових надходжень до бюджету. Студентам варто опрацювати додаткову літературу та нормативно-правові акти, зокрема Бюджетний кодекс (БК), Закон «Про державний бюджет на 2024 рік», Податковий кодекс (ПК).

Питання для обговорення:

1. Поняття державних та місцевих доходів.
2. Система державних та місцевих доходів:
 - 2.1. Склад доходів державного бюджету;
 - 2.2. Склад доходів загального фонду бюджетів міст республіканського Автономної Республіки Крим та обласного значення, міст Києва та Севастополя, районних бюджетів, бюджетів об'єднаних територіальних громад (ст.64 БК);
 - 2.3. Склад доходів загального фонду бюджету Автономної Республіки Крим, обласних бюджетів (ст. 66 БК);
 - 2.4. Склад доходів та видатків бюджетів районів у містах (ст.68 БК);
 - 2.5. Доходи загального фонду бюджетів міст районного значення, сільських, селищних бюджетів (ст.69 БК).
 - 2.6. Надходження спеціального фонду місцевих бюджетів (ст. 69-1 БК).
 - 2.7. Бюджет розвитку місцевих бюджетів (ст.71 БК).
3. Податок: поняття, функції, принципи, елементи та класифікація.
4. Система, методи, органи оподаткування в Україні.

5. Коротка характеристика окремих податків:
 - 5.1. Податок на додану вартість: поняття, ознаки, елементи
 - 5.2. Акцизний податок: поняття, ознаки, елементи
 - 5.3. Податок на прибуток: поняття, елементи.
 - 5.4. Податок на доходи фізичних осіб. Поняття та види доходів за податковим законодавством.
 - 5.5. Місцеві податки: податок на майно та його види; єдиний податок і спрощена система оподаткування.
 - 5.6. Рентна плата: поняття, види.
6. Податкові пільги та їх застосування. Податковий контроль та його складові.
7. Поняття та види обов'язкових неподаткових платежів:
 - 7.1. Державне мито та мито, що стягується митними органами.
 - 7.2. Адміністративні збори, санкції

Контрольні питання:

1. Як співвідносяться поняття: «доходи держави» та «доходи країни»?
2. Як поділяються доходи бюджету?
3. Як класифікують доходи за бюджетною класифікацією?
4. Що таке доходи в податковому законодавстві?
5. Чи передбачені особливості розподілу доходів за адміністративно-територіальними одиницями України? Наведіть приклади.
6. Які основні функції податку Ви знаєте?
7. Визначте елементи податку.
8. Назвіть приклади непрямого податку.
9. Назвіть ознаки та елементи податку.
10. Чим відрізняються податки від обов'язкових неподаткових платежів?
11. Назвіть види місцевих податкових платежів.

Практичні завдання:

1. На прикладі конкретної норми податкового закону встановіть елементи податку.
2. Випишіть з ПК елементи акцизного податку .

Рекомендовані джерела:

3-7, 12, 14-16, 20, 23, 28-30, 39-40, 50, 52, 55, 62-63, 69-70.

ТЕМА 12. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ФІНАНСОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ №4

Для вивчення даної теми необхідно повторити поняття юридичної відповідальності, її ознак та видів; охарактеризувати місце фінансової відповідальності серед видів юридичної відповідальності (в негативному розумінні).

При підготовці варто використати нормативно-правові акти, які визначають склади правопорушень (злочинів, проступків) зі порушення фінансово-правових норм та види фінансових санкцій (штрафів) за формою їх вираження.

Питання для обговорення:

1. Фінансова відповідальність: поняття, характеристика.
2. Місце фінансової відповідальності серед юридичної відповідальності.

3. Фінансова відповідальність як частина відносин інших видів юридичної відповідальності:

3.1. Адміністративна відповідальність за фінансові проступки (податкові, бюджетні, валютні);

3.2. Кримінальна відповідальність за фінансові злочини;

3.3. Дисциплінарна відповідальність розпорядників бюджетних коштів.

Контрольні питання:

1. Назвіть види адміністративної відповідальності за валютні правопорушення.

2. Назвіть види відповідальності за злочини у валютній сфері.

3. Якими нормативно-правовими актами передбачена відповідальність за фінансові правопорушення?

4. Охарактеризуйте об'єктивні сторони фінансових правопорушень в бюджетній сфері.

5. Які форми об'єктивної сторони податкових порушень Ви знаєте?

Практичні завдання:

1. Зобразіть схематично місце фінансової відповідальності серед інших видів юридичної відповідальності.

2. Використовуючи Кримінальний кодекс випишіть види фінансово-правових санкцій.

3. Назвіть 4 форми об'єктивної сторони фінансового правопорушення та охарактеризуйте їх.

4. Охарактеризуйте склади правопорушень 2 наведених статей КУпАП:

Стаття 155-1. Порушення порядку проведення розрахунків

Стаття 162. Порушення правил про валютні операції

Стаття 162-1. Ухилення від повернення виручки в іноземній валюті

Стаття 162-2. Незаконне відкриття або використання за межами України валютних рахунків

Стаття 162-3. Порушення правил здачі дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння

Стаття 163. Розміщення цінних паперів без реєстрації їх випуску або порушення порядку здійснення емісії цінних паперів

Стаття 163-14. Порушення порядку здійснення операцій з електронними грошима

Стаття 163-15. Порушення порядку проведення готівкових розрахунків та розрахунків з використанням електронних платіжних засобів за товари (послуги)

Стаття 164. Порушення порядку провадження господарської діяльності

Стаття 164-1. Порушення порядку подання декларації про доходи та ведення обліку доходів і витрат

Стаття 164-2. Порушення законодавства з фінансових питань

Стаття 164-3. Недобросовісна конкуренція

Стаття 164-4. Несвоєчасне здавання виторгу

Стаття 164-5. Зберігання або транспортування алкогольних напоїв чи тютюнових виробів, на яких немає марок акцизного збору встановленого зразка

Стаття 164-12. Порушення бюджетного законодавства

Стаття 164-15. Приховування стійкої фінансової неспроможності

Стаття 164-16. Зайняття забороненими видами господарської діяльності

Стаття 165-1. Порушення законодавства про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування і загальнообов'язкове державне пенсійне страхування

Стаття 165-2. Порушення порядку формування та застосування цін і тарифів

Стаття 165-4. Порушення законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності

Стаття 165-5. Порушення законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності

Стаття 166-1. Зловживання монопольним становищем на ринку

Стаття 166-2. Неправомірні угоди між підприємцями

Стаття 166-3. Дискримінація підприємців органами влади і управління

Стаття 166-4. Порушення порядку подання інформації та виконання рішень Антимонопольного комітету України та його територіальних відділень

Стаття 166-5. Порушення банківського законодавства, законодавства, яке регулює переказ коштів в Україні, нормативно-правових актів Національного банку України або здійснення ризикових операцій, які загрожують інтересам вкладників чи інших кредиторів банку

Стаття 166-6. Порушення порядку припинення юридичної особи або підприємницької діяльності фізичної особи - підприємця

Стаття 166-7. Протидія тимчасовій адміністрації або ліквідації банку

Стаття 166-9. Порушення законодавства щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

Стаття 166-10. Порушення вимог законодавства з питань видачі документів дозвільного характеру

Стаття 166-11. Порушення законодавства про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань

Стаття 166-12. Порушення законодавства у сфері ліцензування видів господарської діяльності

Стаття 166-13. Порушення законодавства, що регулює фінансові механізми здійснення інвестицій у будівництво житла

Стаття 166-14. Недотримання особою обов'язкових умов щодо приватизації державного, комунального майна або підприємств та їх подальшого використання

Стаття 166-15. Незаконні дії щодо приватизаційних паперів

Стаття 166-16. Незаконні дії у разі банкрутства

Стаття 166-17. Фіктивне банкрутство

Стаття 166-18. Примушування до антиконкурентних узгоджених дій

Стаття 166-19. Порушення законодавства у сфері гарантування вкладів фізичних осіб

Стаття 166-20. Порушення законів України та нормативно-правових актів Національного банку України щодо здійснення нагляду (оверсайту) платіжних систем та систем розрахунків (далі - платіжні системи)

Стаття 166-21. Порушення порядку здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності

Стаття 166-22. Порушення вимог законодавства про безпечність та окремі показники якості харчових продуктів

Стаття 172-6. Порушення вимог фінансового контролю

Рекомендовані джерела:

1- 23, 26-30, 31, 40-42, 59, 62-64, 69-70, 72, 74-78.

ВИКОРИСТАНІ ТА РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Навчальна література

1. Іванський А.Й. Фінансове право : підручник. Міжн.гуманіт.унів. К.: Юрінком Інтер, 2022. 484с.
2. Фінансове право : підручник / за заг. ред. О. П. Гетманець; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2017. 392 с.
3. Петровська І.І. Фінансове право: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ. ННІОІ ПНУ. 2017. 149с. URL: <http://lib.pnu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/17332/1/%d0%b4%d1%80%d1%83%d0%ba%d0%a4%d1%96%d0%bd%d0%b0%d0%bd%d1%81%d0%be%d0%b2%d0%b5%20%d0%bf%d1%80%d0%b0%d0%b2%d0%be%202%20%d0%ba%d1%83%d1%80%d1%81%20%d0%b4%d0%b5%d0%bd%d0%bd%d0%b0%202017.pdf>
4. Карлін М.І. Фінанси країн Європейського Союзу [Текст] : навч. посіб. Київ : Знання, 2011. 639 с.
5. Іванський А. Й. Новації фінансово-правової відповідальності в аспекті валютного законодавства. Право і суспільство. №1, 2023. DOI <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2023.1.31>
6. Control over administration: legislative, executive and judicial / Ashutosh Kumar and other. Modul paper. Department of Political Science, Panjab University, Chandigarh. URL: https://epgp.inflibnet.ac.in/epgpdata/uploads/epgp_content/S000029PE/P001576/M019856/ET/15141858031econtentmodule8.pdf
7. Control over administration: legislative, executive and judicial / Ashutosh Kumar and other. Modul paper. Department of Political Science, Panjab University, Chandigarh. URL: https://epgp.inflibnet.ac.in/epgpdata/uploads/epgp_content/S000029PE/P001576/M019856/ET/15141858031econtentmodule8.pdf
8. Financial Control definition. URL: <https://www.lawinsider.com/dictionary/financial-control>
9. Tony Bovaird, Elke Loffer (eds). Public Management and Governance / London : Taylor&Francis Group, 2003. 255 p.
- 10.Адміністративне право України : підручник / В. В. Середа, О. Л. Хитра, Ю. С. Назар, Д. І. Йосифович, Я. М. Когут та ін. ; за заг. ред. Ю. С. Назара. Львів : ЛьвДУВС, 2021. 680 с. URL: https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/4364/1/AdminPravo_28-03-2022.pdf
- 11.Пасічник О.М. Напрями розвитку механізмів публічного контролю в умовах трансформації державної влади в Україні. Вісник Національного університету цивільного захисту України : зб. наук. пр. Х. : Вид-во НУЦЗУ, 2023. Вип. 1 (18 (Серія "Державне управління"). С. 45-51. URL: http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/17810/1/Zb%D1%96rnik%20NUCZU_2023_1_18.pdf#page=45
- 12.Петровська І. І. Правові засади парламентського бюджетного контролю. *Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України*. 2017. Вип.45. С. 96-106. URL: <http://lib.pu.if.ua:8080/handle/123456789/8381> (дата звернення 27.08.2023)
- 13.Петровська І.І. До питання адміністративно-правового змісту поняття публічний контроль. *Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства*

14.Петровська І.І. Загальна характеристика законодавства про воєнний стан в Україні. Multidisciplinary academic notes. Science research and practices. Proceedings of the XV International Scientific and Practical Conference. Madrid, Spain. 2022. Pp. 278-281. URL: <https://isg-konf.com/multidisciplinary-academic-notes-science-research-and-practice/> Available at : DOI: 10.46299/ISG.2022.1.15

15.Петровська І.І. Окремі питання антикорупційної діяльності в Україні. Матеріали IV міжнародного правничого форуму «Права людини та публічне врядування» 21 травня 2021 року. Чернівці. Чернівецький університет імені Ю. Федьковича. С.101-104.

16.Петровська І.І. Окремі питання процедури оскарження контрольних заходів митних органів. Матеріали для II Всеукраїнського правничого форуму «Права людини та публічне врядування» (15 травня 2019 року). м. Чернівці: Технодрук, 2019. С. 83-87

17.Петровська І.І. Правові засади діяльності публічної служби під час війни. Колективна монографія. Підрозділ 3.6. Основні напрями модернізації Конституції України в умовах вступу України до Європейського Союзу : монографія / за загальною редакцією В. І. Розвадовського. Івано-Франківськ, 2023. С.238-263

18.Петровська І.І. Правові засади забезпечення територіальної цілісності та національної безпеки як основ соборності України в інформаційній діяльності публічних службовців. Матеріали IX Всеукраїнської наукової конференції з міжнародною участю «Соборність як фундаментальна складова ідеології українського націоналізму». Івано-Франківськ, 16-17 квітня 2021 року / наук.ред. О.М. Сич. Івано-Франківськ : Лілея Н.В., 2021. С.120-127

19.Петровська І.І. Публічний контроль у демократичному суспільстві. Матеріали міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції «Міжнародні і національні механізми прямої демократії : теорія і практика» 22 січня 2021 року. Івано-Франківськ : НАІР, 2021. С.212-218

20.Стрельченко О. Г., Бухтіярова І. Г., Бухтіяров О. А.. Доктринальна характеристика суб'єктів публічної адміністрації: сучасний вимір у рамках європеїзації суспільства. Правова позиція, № 2 (35), 2022. С. 22-26. URL: <https://legalposition.umsf.in.ua/archive/2022/2/4.pdf>

21.Чорний О.О. Формування сучасного механізму контролю в публічному управлінні: розробка загальної концепції дослідження. Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права. Випуск 3, 2023. С. 211-215. URL: <https://chasopys-ppp.dp.ua/index.php/chasopys/article/view/451/405>

Нормативно-правові акти

22.Бюджетний кодекс України від 08.07.2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>

23.Кодекс адміністративного судочинства України від 6.07.2005 зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>

24.Конституція України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

25.Митний кодекс України : Закон України від 13.03.2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>

26. Податковий кодекс України від 2.12.2010 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
27. Про адміністративну процедуру: Закон України від 17.02.2022 зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20#Text>
28. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017 зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text>
29. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>
30. Про Бюро економічної безпеки України: Закон України від 28.01.2021 зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1150-20#Text>
31. Про валюту і валютні операції: Закон України від 21.06.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>
32. Про введення воєнного стану в Україні : Указ Президента України від 24.02.2022 року № 64/2022. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/642022-41397>
33. Про випуск облігацій внутрішньої державної позики “Військові облігації”: Постанова Кабінету Міністрів України від 25.02.2022. №156. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-2022-%D0%BF#Text>
34. Про військовий обов'язок і військову службу: Закон України від 25.03.1992 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2232-12#Text>
35. Про громадські об'єднання : Закон України від 22.03.2012 зі змінами URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17#Text>
36. Про дерадянізацію законодавства України: Закон України від 21.04.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2215-20#Text>
37. Про Державний бюджет України на 2023 рік: Закон України від 03.11.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2710-20#Text>
38. Про державну службу : Закон України від 10.12.2015 зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>
39. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>
40. Про забезпечення участі цивільних осіб у захисті України: Закон України від 03.03.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2114-20#Text>
41. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>
42. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення : Закон України від 06.12.2019 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>
43. Про застосування Конституції України при здійсненні правосуддя: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 1 листопада 1996 р. № 9. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0009700-96#Text>
44. Про затвердження Положення про Міністерство фінансів України: Постанова Кабінету Міністрів України від 20.07.2014 зі змінами URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/375-2014-%D0%BF#Text>
45. Про захист прав споживачів: Закон України 12.05.1991 зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12#Text>

46. Про Збройні Сили України: Закон України від 6.12.1991 зі змінами URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1934-12#Text>
47. Про звернення громадян: Закон України від 02.10.1996 зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80#Text>
48. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014 зі змінами: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18#Text>
49. Про Митний тариф України: Закон України від 19.10.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-20#n9>
50. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>
51. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 9 квітня 1999 зі змінами URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text>
52. Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію: Закон України від 21.10.1993 зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3543-12#Text>
53. Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14.10.2014 зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18#Text>
54. Про Національний банк України: Закон України від 20.05.1999 зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>
55. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>
56. Про Національну гвардію України : Закон України від 13.03.2014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/876-18#Text>
57. Про національну поліцію: Закон України від 02.07.2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>
58. Про оборону України: Закон України від 6.12.1991 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1932-12#Text>
59. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади: Постанова Кабінету Міністрів України від 10.09.2014 року зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/442-2014-%D0%BF#Text>
60. Про основи національного спротиву: Закон України від 16.07.2021 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1702-20#Text>
61. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності: Закон України від 5.04.2007 зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-16#Text>
62. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні: Закон України від 26.01.1993. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12#Text>
63. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25.01.1991 зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text>
64. Про оцінку впливу на довкілля: Закон України від 23.05.2017 року зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2059-19#Text>
65. Про очищення влади: Закон України від 16.09.2014 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1682-18#Text>
66. Про політичні партії в Україні: Закон України від 5.04.2001 зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2365-14#Text>
67. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 зі змінами.

- URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>
68. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text>
69. Про публічні закупівлі: Закон України від 25.12.2015 зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19#Text>
70. Про Раду національної безпеки і оборони України: Закон України від 5.03.1998 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/183/98-%D0%B2%D1%80#Text>
71. Про ратифікацію Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, Першого протоколу та протоколів 2, 4, 7 та 11 до Конвенції: Закон України від 17 липня 1997 р. ВВР. 1997. № 40. Ст. 260.
72. Про Рахункову палату: Закон України від 02.07.2015 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/576-19#Text>
73. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки: Закон України від 23.02.2006 зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text>
74. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки: Закон України від 23.02.2006 зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text>
75. Про санкції : Закон України від 14.08.2014 URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1644-18>
76. Про судовий збір: Закон України від 8.07.2011. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3674-17#Text>
77. Про товарні біржі: Закон України від 10.12.1991 зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1956-12#Text>
78. Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини: Закон України від 23.12.1997 зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/776/97-%D0%B2%D1%80#Text>
79. Про утворення військових адміністрацій: Указ Президента України від 24.02.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/68/2022#Text>
80. Про утворення Ставки Верховного Головнокомандувача: Указ Президента України від 24 лютого 2022 року № 72/2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/72/2022#Text>
81. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг : Закон України від 12.07.2001 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14#Text>
82. Про фінансові послуги та фінансові компанії: Закон України від 14.12.2021 зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#Text>
83. Цивільний кодекс України від 16.01.2003. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
84. Положення про Міністерство економіки України: затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 20.08.2014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/459-2014-%D0%BF#Text>
85. Положення про Міністерство фінансів України: затверджено Постановою КМУ від 20.08.2014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/375-2014-%D0%BF#Text>
86. Положення про Державну службу фінансового моніторингу України: затверджено Постановою КМУ від 29.07.2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/537-2015-%D0%BF#Text>

- 87.Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 27.02.2014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18#Text>
- 88.Про державну службу : Закон України від 10.12.2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>
- 89.Про платіжні послуги: Закон України від 30.06.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text>
- 90.Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності: Закон України від 11.09.2003 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1160-15#Text>

Для посилань на електронні ресурси у списку дата звернення 27.12.2023року

Інформаційні ресурси

1. Локальна внутрішня університетська мережа. Бібліотека та репозитарій <http://lib.pnu.edu.ua/>
2. Верховна Рада України <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
3. Кабінет Міністрів України <https://www.kmu.gov.ua/catalog>
4. Міністерство економіки України <https://www.kmu.gov.ua/catalog/ministerstvo-ekonomiky-ukraini>
5. Міністерство фінансів України <https://www.kmu.gov.ua/catalog/ministerstvo-finansiv-ukraini>
6. Рахункова палата України <https://rp.gov.ua/home/>
7. Національний банк України <https://bank.gov.ua/>
8. Івано-Франківська обласна державна адміністрація <https://www.if.gov.ua/>
9. Івано-Франківська обласна рада <https://orada.if.ua/>